

DADES GENERALS

Curs acadèmic	Curs 2023/2024
Tipus de curs	Certificat de Formació Contínua
Nombre de crèdits	15,00 Crèdits ECTS
Matrícula	550 euros (import preu públic)
Requisits d'accés	Personal assistent en centres d'educació especial i serveis socials, professionals d'aquest àmbit que requerisquen un certificat universitari, Llicenciats o Graduats en Pedagogia, Educació Social, Psicopedagogia, Magisteri, Treball Social, Psicologia, Filosofia i altres titulacions relacionades amb l'àmbit. Estudiants als quals els quede menys d'un 10% per a obtenir el títol dels graus abans referits, condicionat a l'obtenció del títol en el mateix any acadèmic. Professionals (tinguen o no titulació universitària) que desitgen treballar en aquest camp.
Modalitat	Semipresencial
Lloc d'impartició	las Prácticas de mayo serán en la Facultad de Filosofía y CC. Educación de València
Horari	Mòduls teòrics: divendres, de 17 a 20 hores (en línia). Pràctiques: dues sessions al maig, dilluns, de 10 a 18 h. (presencials)
Direcció	
Organitzador	Departament de Teoria de l'Educació
Direcció	Vicent Eulogi Gozalvez Perez Profesor Titular Departamento de Teoría de la Educación, Universitat de València. José María Sánchez Alcón Profesor de Filosofía, Generalitat Valenciana
Terminis	
Preinscripció al curs	Fins a 11/10/23
Data inici	Octubre 23
Data fi	Maig 24
Més informació	
Telèfon	961 603 000
E-mail	informacio@adeituv.es

PROGRAMA

Ètica cívica i valors en democràcia. Educació moral per a la inclusió i l'apoderament ciutadà

1. Els principals desafiaments ètics en el món actual. Reflexió sobre la desigualtat social i social, la xenofòbia, la aporofòbia, el terrorisme, l'atomisme i el desmembrament social i polític, l'hegemonia de la racionalitat instrumental...
2. L'enfocament de l'ètica cívica. Contraposició entre la visió ètica i la visió mercantilista de l'educació. L'educació no com ben col·lectiu sinó com ben comú de la humanitat.
3. Educar per a una ciutadania crítica, compassiva, responsable i solidària. Educar en el pensament critique-constructiu.
4. Els valors de l'ètica cívica. En enfocament de l'hermenèutica crítica i l'educació en valors. Valors ètics imprescindibles per a educar en la formació cívica i el desenvolupament de la personalitat humana.
5. Els enfocaments naturalistes (psicoanàlisi i conductisme) i cognitiu del desenvolupament moral. Revisió i actualització crítica de la teoria del desenvolupament moral.
6. Desenvolupament sociomoral i apoderament ciutadà: escoles democràtiques.
7. Educació inclusiva hui. Un debat obert.
8. Desenvolupament social, moral i afectiu en contextos de (dis) capacitat cognitiva.
9. Aproximació a la deontologia de les professions educatives.

Inclusió educativa. El paper de la neuroeducació moral i fonaments de la metodologia Lipman

1. Principis bàsics de neuroeducació. L'impacte de l'intercanvi entre la investigació i la pràctica.
2. El calat de la (neuro)educació moral en el marc dels valors de l'ètica cívica.
3. El model educatiu davant els vulnerables. Cas de l'alumnat amb (dis)capacitat cognitiva.
4. Cap a una ciutadania activa i diversa. De l'escola a la vida.
5. Claus per a una pràctica (neuro)educativa inclusiva. Aplicacions de neuroeducació moral a la (dis)capacitat cognitiva.
6. La noció d'educació transformadora i l'aposta pel valor formatiu de la filosofia i la tradició filosòfica.
7. La metodologia del pensament crític.

8. Models d'aplicació del pensament crític: Robert Ennis, Richard Paul, Matthew Lipman.
9. Presentació de la metodologia Lipman i d'una selecció de materials que es treballaran en les sessions pràctiques de l'assignatura per a mostrar com es desenvolupa el pensament crític, com s'usen la narració i l'art i com s'enfoca l'educació en valors des d'aquesta metodologia.
10. Corrents filosòfics i teories ètiques que fonamenten i poden enriquir la metodologia: Sòcrates, pragmatisme, hermenèutica, filosofia analítica, ètica dialògica i ètica de la raó cordial.
11. Mostrar diverses dinàmiques d'aula que faciliten la inclusió en contextos de desavantatges cognitius.

L'enfocament Pensament Lliure. Una visió de la (dis) capacitat des de la perspectiva hermenèutica, crítica i sistèmica

---

1. La noció d'educació transformadora i l'aposta pel valor formatiu de la filosofia i la tradició filosòfica.
2. La metodologia del pensament crític.
3. Breu història de la idea del pensament crític.
4. Models d'aplicació del pensament crític: Robert Ennis, Richard Paul, Matthew Lipman .
5. L'ensenyament del pensament crític.

6. Presentació de la metodologia Lipman i d'una selecció de materials que es treballaran en les sessions pràctiques de l'assignatura per a mostrar com es desenvolupa el pensament crític, com s'usen la narració i l'art i com s'enfoca l'educació en valors des d'aquesta metodologia.
7. Corrents filosòfics i teories ètiques que fonamenten i poden enriquir la metodologia: Sòcrates, pragmatisme, hermenèutica, filosofia analítica, ètica dialògica i ètica de la raó cordial.
8. Articulació del pensament crític, el pensament creatiu i el pensament acurat en la proposta pedagògica de Lipman.
9. Mostrar diverses dinàmiques d'aula que faciliten la inclusió en contextos de desavantatges cognitius.

Pràctiques i Avaluació en Escola de Pensament Lliure i propostes per a l'avaluació inclusiva

---

1. Estructura de l'Escola de Pensament Lliure. El paper del facilitador amb i sense discapacitat intel·lectual.
2. Desenvolupament de les sessions de Pensament Crític.
3. Desenvolupament de les sessions d'Educació Emocional.
4. Desenvolupament de les sessions d'Educació en Valors.
5. Finalitat de les Dinàmiques d'Inici i Tancament.
6. Programació i posada en pràctica d'alguna(s) de la(s) sesione(s), per part de l'alumnat en pràctiques, en el context real de l'Escola de Pensament Lliure.

PROFESSORAT

Fátima Altagracia Álvarez López

Coordinadora Pedagògica "Escuela Pensamiento Libre"

Jesus Antonio Fernandez Zamora

Profesor/a Asociado de Universidad. Departament de Filosofia. Universitat de València

Vicent Eulogi Gozálvez Pérez

Profesor Titular Departamento de Teoría de la Educación, Universitat de València.

Javier Gracia Calandín

Profesor Titular de Departamento de Filosofía, Universitat Valencia.

Mireya Isach Aymerich

Maestra Socrática " Escuela Pensamiento Libre"

Máximo Martí Malonda

Maestro Socrático "Escuela Pensamiento Libre"

Juan Carlos Morcillo García

Psicólogo, Presidente Asociación - EPL

María Amparo Muñoz Ferriol

Profesor Asociado de Departamento de Filosofía, Universitat de Valencia.

José María Sánchez Alcón

Profesor de Filosofía, Generalitat Valenciana

Carlos Sancho Álvarez

Ayudante Doctor, Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació, Universitat de Valencia..

OBJECTIUS

El Certificat Universitari en Accions educatives en contextos de (dis)capacitat cognitiva. L'Escola de Pensament Lliure té l'objectiu general de proporcionar formació teòrica i pràctica als professionals que treballen en el camp de la diversitat

intel·lectual, la labor de la qual es dirigeix a la inclusió plena i ciutadana en aquest àmbit. Aquest objectiu general es concreta així mateix en objectius específics com els següents:

1. Reflexionar crítica i cooperativament sobre els valors d'una ètica cívica, radicalment democràtica, els quals serveixen de marc per a l'educació inclusiva i ciutadana.
2. Conèixer i debatre entorn de les concepcions del desenvolupament moral, reinterpretant les relacions entre el creixement lògic-cognitiu i el creixement moral.
3. Dialogar sobre els principis ètics de les professions educatives, i del paper d'aquestes en una societat plural, oberta i democràtica.
4. Conèixer les últimes aportacions científiques en el camp de la neuroeducació, especialment les relacionades amb l'apoderament ciutadà i la formació moral de les persones.
5. Aprofundir en les bases teòriques i en les estratègies pràctiques de la metodologia *Lipman, o mètode de diàleg filosòfic, que serveix de referent pedagògic per a l'Escola de Pensament Lliure.
6. Reflexionar sobre el concepte de desavantatges cognitius des d'una perspectiva hermenèutica, sistèmica i crítica.
7. Comprendre i dialogar sobre l'experiència Escola de Pensament Lliure, a partir del seu plantejament inicial, de la seua posterior evolució i dels elements clau per a la seua aplicació.
8. Participar vivencialment en la pràctica real de l'Escola de Pensament Lliure.
9. Posar en marxa processos d'apoderament i florida humana en el camp dels desavantatges cognitius i la manera d'implementar-lo en els centres de treball.
10. Conèixer mètodes per a valorar o avaluar pràctiques educatives d'inclusió en l'àmbit dels desavantatges cognitius.

METODOLOGÍA

La metodologia serà bàsicament activa i participativa per part de l'alumnat. El professor assumirà un paper orientador i motivador, sent responsable de l'exposició de continguts i d'arguments per al debat i la reflexió en comú.

D'aquesta manera, el desenvolupament de les qüestions bàsiques de l'assignatura serà fruit tant de l'exposició inicial del professor com, sobretot, de les posteriors indagacions, reflexions, construccions i elaboracions de l'alumnat, treballant de manera col·laborativa: el professor s'encarregarà de l'exposició de les idees i arguments més importants de cada tema, però aquesta tasca serà complementada per la participació i debat en classe.

Per a dur a terme aquesta metodologia, pròxima al diàleg socràtic, es complementaran les explicacions del professor amb la lectura de textos, l'exposició davant els companys, el quadern de classe i l'elaboració de treballs sobre els temes abordats en les classes.